

Canadian Hungarian News... Entered as Second Class matter Gen'l Post Office, Ottawa, Ontario, Canada

BRANTFORD BRIDGEVILLE... SASKATCHEWAN KÉZEL 100 TEJCSARNOKBAN 10 MILLIÓ FONT VAJAT ÁLLITANAK ELŐ ÉVNEKÉNT.

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

SEKESVÁS CANA... CALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HALASK KAPOSVAR LEASE LETHBRIDGE NORBURY OTTAWA PLUNKETT RAYMOND RUSINA SASKATOON SASKATOON SASKATOON ST. LASZLO SZERZELVEZŐ SÚMAS TABER VANCOUVER WAKAY WYBURN WHITEWOOD YORKTON

„Kanadai Magyar Újság” Az egyetlen kétszer hetente megjelenő független magyar sajtó Kanadában. Az Angol Birodalom legerősebb magyar nyelvű hírlapja, amely mindenkor nemzetközi nézőpontból az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden hanfiterünk számára.

VOL. X. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1933., TRIANON 13. DECEMBER 29 PÉNTEK

No. 65 SZAM.

EGY HAJÓRAKOMÁNY TOKAJIT RENDELT AMERIKA

Atlanti Óceántól

Csendes Tengerig

N. S. Nova Scotia kikötői a leghidegebb télen is biztos menedéket nyújtanak a hajózásnak.

Man. Manitoba farmerel állítják elő a kanadai ápa-termés felét.

SOBER, azaz Józán sziget valójában kijózanította azt a 27 halászt, akik az "Adventure" gőzös fedélzetén négy napig ételenszomjan voltak kénytelenek vesztegelni a sziget egyik sziklazátonyán. Karácsony napján végre annyira emelkedett dagálykor a tenger vize, hogy a hallfaxi "Coalpolis" vontatóhajó szabaddá tette a halászgőzöt, melynek legénysége teljesen ki-merülten érkezett Sheer Harbor kikötőbe.

AGYONÉGETT egy 86 éves öregember, midőn a winnipeg-i Isabel uccán kigyulladt egy ház, melynek többi lakója is kisebb nagyobb égési sebeket szenvedett.

Sask. Saskatchewan közel 100 tejcsarnokában 10 millió font vajot állítanak elő évenként.

N. B. New Brunswick legmagasabb hegycsúcsa a Carleton, 2,700 láb.

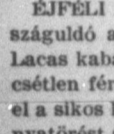
SCOTT telep mellett a "coulee" néven ismert mélyedésben holtta fagyva akadtak Herbert Taylor gazdája, aki a városból igyekezett hazafelé. A nagy hidegben nem tudta fogni a gyeplőt, loval megvadultak és a hámot elszakítva hazavágtattak. Mire késő éjjel a gazdára találtak a családtagok, a szerencsétlen embert már nem lehetett megmenteni.

HOLLTA fagyva akadtak szégyényes kunyhójában egy Montan nevű öregemberre Maidstone teleptől 23 mérföldnyire északra. A magánosan elégedő földművelővel együtt fagyott meg hű kutyája is, mely nem hagyta el gazdáját. Nem lehetetlen, hogy a kályha füstje elkábította az öregembert, kinek nem volt ereje újra tüzet rakni.

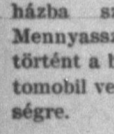
Que. Quebec területén terjed a világ aszbest szükségletének több, mint 85 százalékát.

EJFELI misére mentében egy száguldo autó elkapta Charles Lacas kabátjaszélét és a szerencsétlen férfi oly erővel vágódott el a sikos kövezeten, hogy koponyatorét szenvedett s mire kórházba szállították, meghalt. Mennyasszonya szeméremtűjére történt a baleset, melyről az automobil vezetőjét vonják felelősségre.

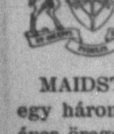
Ont. Ontario farmjain 4 millió a hízóállatok a 1 és 1/4 millió a tehének száma.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült költségvetéséből csak 40 szent használ ki.

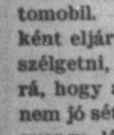
B. C. British Columbia éro-olvasztó telepe gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

HÁRMAN megfulladtak szén-gázmérgezés következtében egy szegényes bérházban East Calgary városkában. Csak karácsony után találtak a feluffadt holttestekre a szomszédok, amidőn látogatába akartak menni. Az áldozatok kivétel nélkül négyesek.

MAIDSTONE városkától mintegy három mérföldnyire egy 91 éves öregembert elütött egy automobil. Az öreg farmer esténként eljárt a szomszédokhoz beszélgetni, noha figyelmeztették rá, hogy a forgalmas utvonalon nem jó sétálni, kivált sötétben. A gyenge látású öreg elővigyázatosságból rendszerint a cement utasítást járta, azonban még így is utolérte végzete: a gépkocsi halálra gázolta.

SQUAMISH kikötőjét, mint megirtuk, részben előlötté a csendes-tengeri viharral kapcsolatos ár. Ezzel egyidejűleg a British Columbia belső területét a külvilággal összekötő Pacific Great Eastern vasut vonalán is megszakadt az összeköttetés, 200 utas zsúfolódott a néhány kocsihoz álló vasuti szerelvénybe s ebből kifolyólag panaszt emeltek a vasuti személyzettől ellen, amiért jegy nélkül nem akart befogadni az idő mostoha-ágának kitett embereket.

ORILLIA rendőrbírójának esete könnyen kitérheti a tartományi kormány nyakát, amennyiben a politikai pártok mind többet kovácsolnak az ezzel kapcsolatos mendemondából. Állítólag a kormányra rendkívül kellemetlen esetek az volt a lényege, hogy a független bírót "meg akarták venni" azért, hogy teljes nyugdíjat igérték neki arra az esetre, ha megválnék állásától.

BARÁTI TANACS — Ne lenne jóbarátja, ismerőse, akit illenék meglepni újdíjjal a jövőkíváratokkal? — A részletekről lapunk 2-ik oldalán talál bővebb felvilágosítást.

"Mush..." az a varázserejű vezényszó, ami Kanada tundrái észak felé világában ugyanazt jelenti, mint a háború félelmetes vörösbőrögeinek az ajkán a "Rajta!" Csak hogy itt a hideg, a távoliságok és a nékülizés az ellenség. A "Mush" tulajdonképpen ugyanannyit jelent, mint "Gee", a "Giddup" avagy a magyaros "Gy!", amire megindul a fogat. A közmondásos fakók és szürkék helyett ezáltal "hukkie" az, azaz eszkimókutya a hideg észak huzárjainak a paripá. Az ilyen, embernek nem való hidegben méltányolhatjuk csak igazán azoknak a hőskönek a szenvedését, akik egész életüket lakatlan hómezőkön töltve, magukra hagyottan, a civilizált ember védőbástyáit nélküli kénytelenek szembeállítani a tél minden borzalmával. Ennek ellenére még sportolásra is akad kedvük! Fenti képünk jobb sarkában a Saskatchewan folyó vízén Prince Albert mellett lezajlott kutya-fogatverseny győzteseit mutatjuk be. (A Southam Press felv.)

VONATÖSSZEÜTKÖZÉS 200 HALOTTAL, 300 SEBESÜLTTEL

A VILÁG LEGREMESEBB VASUTI KATASZTRÓFÁJÁRÓL ÉRKEZIK HIR FRANCIAORSZÁGBÓL — KARACSONYRA HAZAUTAZÓ ISKOLÁSGYERMEKEK EGYÜTT PUSZTULTAK EL A FRANCIA ÁLLAMFERFIKAL — A MOZDONYVEZETŐ VIGYAZATLANSÁGA IDÉZTE ELŐ A SZERENCSETLENSÉGET A SÜRŰ KÖZBEN

A karácsony nem jelentett örömet a franciaországiaknak. Egész Páris négy napos gyász után december 27-én órák nyugalmára helyezték azt a 196 halottat, kik Páristól alig 17 mérföldnyire, a Pomponne és Lagny állomások közötti pályán lettek halálukra. A németektől elvett Elzász-Lotharingiai fővárosa, Strassburg felé száguldozott 65 mérföldes órákenti sebességgel a gyorsvonat, mely eddig még kiderítetlen oknál fogva belefutott a nyílt pályán vesztelő nancy-i személyvonatba és olyan emberlétet okozott, amely az egész világ részvétét Franciaország felé fordította.

A karácsony szombatján reggel egyegyed kilenckor történt szerencsétlenség olyan borzalmas következménnyel járt, amiért a francia lapok nyújtottak segítségét ebben a hatóságoknak szomorú munkájukban. Itt kapcsolódott be azután a diákok és diákányok tanítóinak szerepe, mennyiben emlékeztek arra, kinek a karácsonyi bizonyítványába írták megjegyzésül: "Jó magaviseletű, szorgalmas tanuló, megérdemelt sikerekre számíthat az életben" avagy pedig "Élénk eszű, jellems kis diák, akit társai és tanítói egyaránt szeretnek..."

A páratlan súlyos áldozatok követelő vasuti karambol okát meg nem derítették ki teljesen. A csodával határos szerencse következtében életben maradt mozdonyvezetőt és fűtőt ugyan vizsgálói fogságba helyezték, azon-

ban mindketten esküsznek arra, hogy a jelzőlámpa zöld színt mutatott, tehát "szabad" volt ezerrint a pálya. A forgalmat ellenőrző biztonsági berendezés tanúsága szerint azonban az úgynevezett "blokk"-rendszer vörös fényre, illetőleg "tilos"-ra volt állítva. E fölött nagy vita indult meg és vannak, akik azt állítják, hogy a ködben sárgának tünt fel a piros jelzőlámpa, amit azután a halálvonat mozdonyának vezetője zöldnek nézett.

Kétségtelen, hogy egész Franciaországot milyen megrendítette a kétszáz ártatlan ember halála és háromszáz további utas többé-kevésbé súlyos sebesülése. És miután több magas állami és városi hivatalnok, országgyűlési képviselő is elpusztult a strassburgi gyorsvonat acélcocsijainak pusztítása következtében: ez egyszer bizonyosan nem marad el a francia vasutak gyökeres átszervezése. Amellett ugyanis, hogy Európában talán a leggyorsabban éppen a francia vasutak közlekednek, mégis az alapépitmény és a biztonsági berendezések terén igen sok kívánivalót hagytak hátra, ami végül is ilyen nagyarányú emberélet-pocsékoláshoz vezetett.

"IRD MEG AZ IGAZAT — BETÖRIK A FEJED"

Dénes Sándort, a "Szamos" szerkesztőjét eltiltették, mert lapjában tudósítást közölt azokról a rombolásokról, amelyeket felhagyott oláhok a tordai revízió-ellenes gyűlés után a magyar-lakta Sinfalva és Bőréve községekben követtek el. A tanu vallomások ílesztő képet adtak a történetről; a csendőrség csak két órával a rombolások befejezése után jelent meg a helyszínen.

HÁROMEZER ÜVEG PÉCSI PEZSGÓT RENDELTEK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK BORKERESKEDŐI A KÖSTOLO PRÓBÁ UTÁN — A MAGYAR SZÖLLŐGAZDÁK TERMÉKEINEK JAVAT BOCSATJAK ÁRUBA A HATÁRON TUL

Megindult a borszállítás az Egyesült Államokba. Egy dunai motorshajóval indult utnak a tokaji bor és Magyarországon a szőlősgazdák abban reménykednek, hogy a tengerentúli borszállításból Kanada is ki fogja venni részét. Nem is egy, hanem számtalan társaság foglalkozik ezzel a kérdéssel és az első borszállítást ünnepélyes keretek között indították utnak, mint azt lapunk óhazai munkatársa jelenté.

De nemcsak a magyar borral fognak jó üzleteket kötni Amerikában, hanem valószínűleg a pezsgővel is. A magyar pezsgőnek nagyon érdekes a pályafutása. Mindenesetre sokban hasonlít a magyar sör diadalához. Nem is olyan régen, a háború előtt ugyiszlóval mindenki a pilseni sörért rajongott. A háború után lehetetlen volt cseh sört beengedni az országba s a magyar sörgyárak pár esztendő alatt a sörgyártás olyan tökélyre emelkedtek, hogy az óhazában már akkor sem innának pilseni sörtet az emberek, ha az lehetőségek volna. A magyar sör kivételével évről-évre emelkedik, annyira nem olyan kesernyés, mint a pilseni sör.

A békében csak francia pezsgő volt itthon, akinek sok pénze volt. Ma már senki sem issza. És ez így rendjén is van, mert a magyar pezsgő valóban elsőrangú minőségű és — olcsó!

Az Egyesült Államokból régebben érdeklődtek már a pécsi Littke-féle pezsgő iránt. A szesztilalom felszabadítása óta háromezer üveg gyógypezsgőt már kitérő állapotban meg is érkezett New Yorkba és a köstölők próbák utáni megállapodás értelmében öt év alatt 300.000 üveg pezsgőt szállít az Egyesült Államokba a híres pécsi gyár, melynek hatalmas pincéiben jelenleg félmillió üveg pezsgő fekszik a sörgyárak pár esztendő alatt a sörgyártás olyan tökélyre

Farkasordító hideg Kanadaszerte

HATVAN ÉV ÓTA NEM VOLT ILYEN SZIGORU A KANADAI KARACSONY, MINT AZ IDÉN — SZOKATLAN KÉSSÉSEL KÖZLEKEDTEK A VONATOK — RENGETEG SZENVEDTEK A SZABADBAN DOLGOZÓ MUNKÁSOK

Az óhazai úgynevezett "fagyos szentek", Szervác, Pongrác, Bonifác nem esnek ugyan erre az időszakra, de mindenképpen elmehetnek tudományukkal ahoz a jégheideg széléle bélelt hőmérséklethez képest, amivel az ideál karácsony meglepte egész Kanadát. Keleten ugyan aránylag "meleg" volt az időjárás, azonban a nyirkos levegőt véve alapul, a hőmérő adatainál sokkal hidegebbnek látszott az idő.

British Columbiát ezuttal szintén hatalmába kerítette a hideghullám, viszont ott legalább meg szabadultak ezáltal a hetek óta dühöngő szélvihartól. A prítartományok területén ellenben annál kellemetlenebbé vált a hideg, mely 1875 óta nem mutatkozott karácsonykor ilyen kötetlen mértékben. A híres fagyvidéket, Yukon tartományt, többre kerül, mint amennyit az a North West Territories tundra s óvét is lepálta az ontariói végzett munka megér.

LEGÜJABB HIREK

KÉT MAGYAR munkást, név szerint Dolcsák Mihályt és Serbán Józsefet mentett meg Neborák Antal 23 éves ukrán társuk, midőn arra biztatta őket, hogy ne adják fel a küzdelmet a hideg ellen és gyalogoljanak tovább. Az ontariói Coughlinből Pigeon Lake egyik fetelepe felé indulva irányított hóvihar érte utól a négy munkásból álló csoportot; egy Harbon nevű ukrán ki-merülten lefokkúdt a Nipigon 2-81 lögére s midőn a Gurney állomásán értek a rendőrök és segítségül siettek, már nem volt benne élet.

A GAZDASÁGI termények, különösen a kanadai buza mennyiségének a belföldi és kivitelű szükségletnek megfelelő leszállítása nélkül nem hajlandó az Egyesült Államok kedvezőbb kereskedelmi szerződésre lépni Kanadával. Ellenkező esetben a Roosevelt kormány hajlandónak mutatkozik a Kanada ellen emelt magas vámfalakat leépíteni, feltéve, ha Kanada is követi ezt a politikát.

NORTH SYDNEY nova-scotiai kikötőből öt halász indult egy kis h-jón Newfoundlandba, abban a reményben, hogy a karácsonyi családja körében töltheti; a nagy viharban azonban mind az öt embert halálba sodorták a felzetelen végigspró hullámok s most a hajó legénység nélkül hanykoldódik a tengeren.

AZ EGYESÜLT Államok területén ugyanannyian vezették az ünnepek alatt életüket, mint a franciáországi vasuti szerencsétlenség során. Az Ontario déli részét is hóval takaró viharban nyolc halász fagyott meg a Nagy Tavak jégén, ötven halak meg a hideg miatt egyedül Chicagóban, míg a közlekedési balesetek 180 áldozatot követeltek néhány nap alatt. A Rocky Mountains egyes vidékein hetekig nem fognak tudni közlekedni a vonatok, annyira eltakarta a pályát a hóöngyreg.

„BORT, BUZÁT, BÉKESSÉGET” ÉS EGY BOLDOGABB ÚJÉVET KIVÁNNUNK!